

St-Gillis-bij-Dendermonde I.264

1. az dē ki:kern.ə ste:kfo.gel zin zæn zə bənət
2. mænə vrinʃ ez dē blumə gu gi:tn
3. t(s)erəwo.rəX spinə zaln.əmi.ə as metə mafim:
4. gru.vən es lastəX wæ:rək
5. vp da sXip kre.gəzə basXeləm. bru:ət
6. di.ə sXruvəm wæ:rəkər ɛ, nə splentər - of : - splintər - in zænə vijər
7. dē sXipər lækte zæn lepən af
8. in da fabrik es niks tē zim
9. kum nəkər i: ma kint(f)
10. bu:əs tap nəkə vir pintəm bir e: | pintjəs |
11. brəjd uns twi:ə kilu kri:kən | „kriekjes” niet gebr. |
12. sem.ə fu.vən dru:ə litərs wu:ən u:ətXədrunʃkən
13. ə dri:əgdə mæ - of : - wa mæ slu:gə - mē nə klipəl - of : - klipər
14. kem zænə kni: - of : - tni: - gəzi:n
15. vastəl.u.vət wər ni fe:l nəms gəvir:t
16. iʃ bəem blu:ə dak mje:ln.i me.gəgum bəen
17. keməkig da ni Xədu:. zələ kint(f)
18. nda.ən: - of : - di:ən - datur afkumt
19. ən spinəkup - spinəkupenətn - kəpjə.gər.
20. muits - bənət - wa:ə (voor het grazen) - of : - mē:is (voor het hooien) - parəstu:l - of : di.vəlz-bru:ət - o:X - pu:ət - pe:məl
21. di.ə kə:rl dē giəl dē wə:rlt fəXtn
22. ksala pə:rlkəs Xə.vən
23. iŋəlantu fe:l a. sXə.pən afbre.kən
24. ɛ. fale.vən inz əm bət Xəkregən
25. ge.(f) mæ twi:ə bri:ə sti:ən: - bri:ər - dē brietstə
26. da stambelj̄t nstv.tv nəmi.ə
27. diə man ɛ.d ə le.və gəlæk nə gru:ətn i.ər
28. lufafə:r ez in dne.məl ni Xəble.vən
29. dē sXo.lkindərn emə metə miəstər nu dē zi:ə gəwest
30. kən kan - of : - kæn - tuX ni kumə ve:rn dak Xəri.əd bəen
31. dē biəstn driŋkə gə.rə lu:əzəmə:l
32. a keni Xu wæ:rəkən ɛ pu.ən in zəŋ ke:l
33. stək nəkə nə stē:l in diəm besum - of : - besum
34. niə - metə ke.gəls wər nəmi.ə gəspelj̄t
35. ɛ.la - kem a twi:ə kern up a. gəru.pən
36. di pə:r ɛs ni ru.əp - dē zit nvg ən wite kər in
37. zə zə wəX nu tfəlt
38. sēd əm iəst sə gelt ɛləpən updu:n
39. ai zat nu.ət ni fə:r brijən
40. zez dələfan e:l melək wu.ət
41. dē man mu sən vra. gu.slu.gən
42. in tsXelə zwemən es Xəvu.rlaik
43. əz ə.rəg umdatn stə:rək ɛs
44. wu.ələ mutn dv dələf.ən emən əŋ gu.əln dander sləft
45. ɛləp nəkɪ da bəd upefən
46. unzə maitser ɛsv vət az ə wæ:rəkən
47. zə sprijən umtervuitst - of : - umtervuirjt - fər n wediŋk
48. dəm bu.əmkwə.kər za dəm bu.əm afintn
49. dud i.əstə vainstər ɛnf tu.
50. t̄bəgintə klipə ve. di.əst mis - of : - dē vrumis - du.əmis - t̄luf
51. spru:ə - padəgərək - - (cf. I.221-51)
52. dē saldvt:n əmən da fra.menz el u.r afXəsnejen
53. zə vu.dər ɛ.d əm zəs jur lapk lutn.v tsXo.l gum
54. kamət əm afXəru:je va za lu:t lastwu.tər tē gu:n
55. vu.lə vɛ.zn di zijə ni fe.lasti.
56. ɛ.rə putə zəni fe:l wə:rt
57. dē pu:l stvd in dne:t
58. in mət ɛst nuX tē kat um tē kuifn
59. di kə:s Xə.vd ə klɛ:r liXt e.
60. ai truʃ bə t̄pɛ:t sənə stə:t
61. tən kwundə ga.əln ir a.lə ju.rn.u də kə.rəmis
62. dē pu:tər zu:ə dad unzi.ər vulmukt is
63. gə zu:X mai wel - of : - get mai wel gəzi:n - mu gə sprukt alənf ni - of : - get Xə ni Xəspro.kən
64. dē zwuləmə zələ gum triXkumən
65. Xuje ga. vandv.X ni ku.(r)tn
66. ɛ.tə zu.əln u.ək Xə.rə ku:s
67. zænə mutə:r ɛs kaput - ə liX slot
68. tē nə wə.rəmən dāXəwest ən t̄s(s) nə zaXtn u.vət
69. da manəkə lup bærəvuits
70. drez əm bəst in di kənə
71. kwa. datə faktə:r nəm bri:f bruXt
72. kem pa.ən v mæn ət
73. kən mē Xən dwə.zə mənfn um
74. aXtər tsXuftət spanəmən t̄pɛ:t in dē ni.və kəərə
75. ksit al metə kəsə - ya ve. dnu:n al
76. dē zo:n van dē ke.niŋk ɛd uk saidvt: Xəwest
77. wətə gə genəm bo.Xmu.v.kər wu.ən:
78. di ru.əzn emə lapə du.ərn
79. kXəlu.əfər gə wo:rt fan - of : - af
80. tkinəkə waz du.ət i.ər dast kustn du.əpən
81. zəen u.ərn ən zəen u.əgə lu.əpən
82. el duXtərəkən ɛs meje kerəfkənu t̄bus Xum brəmbe.zə trækən
83. des nə spət fan di li:ər
84. ai zətə zən stro:t - of : - zəen mu.əl o.pən
85. tfvlək suXt ni as Xelt əŋ gu.t | ru.əkdum |
86. ɛlə munt ez dru:əX fan(d)n dest
87. diə wəX lept krum - t̄z um lastu:r
88. kuX fe dē klu.ən: ən trumələkən
89. dəm buk ɛs Xəsturvə van: kst in tē sliəkən
90. zə likə was kə(r)t əŋ gu.t
91. in t̄lvmər ɛzd bəst
92. nə sXitər mu Xu. kənə lujkən
93. zuk nəkə nu mæn: u.t
94. kwe.təkik ni wudak əm.u Xu zu.kən
95. nə ku.lə kəldər ɛs Xu fe. t̄bir
96. kmust usəmblu.triŋkən um tē vərklukən
97. kmud i.əstə vujərjuzə bin:du:n - of : - in t̄stal vu:rn
98. məm bru:r was mu:X
99. dē meləkbu:r muk nə gru:ətn tu:r
100. di bo.tərmələk ez din ən zir - zentremə vərvm - of : - fədrum | sty:rn - of : - st̄irn |
101. wə zun diə pit kənə viln up ən ir
102. ez up sai pint - səkir (1° van een persoon; 2° van een werk)
103. ə kum nu.ət Xə mənɪtn tē lut

104. in itale zen bæ.røgen da fir spa.gøn
 105. dæ.fde - of : - dæ.røfde dur up da.gøn
 106. tē bu.əm eməz ə stik fan dē brīgə gəvə:rn
 107. gē muiṭ vns fe.lnəkə kumə ke:rn
 108. əs fa le.və kumə mē əj gujə bezə gelt
 109. di dē:r əs fam bi:kənət Xəmukt
 110. əj gətrə.də vra. mu. kən:v.ən
 111. kem i gæs Xəzuv.ət mu twas Xə gu: surt
 112. dēm brar zəXtat nuX tē di:r əs fe tē bā:n
 113. bakən - iḵ bak - gə bakt - ə bakt - baktm -
 wu.ə bakən - iḵ baktm - gə baktm - ə baktm -
 wu.ə baktm - wailn emə gəbakən
 114. bi.ən - iḵ bi.ə - gə - ə bi.ət - wu.ə bi.ən -
 bi.əmən - iḵ buidn - kem gəbu.ən - buidə
 zvəln u.ək
 115. tēz ə klū:ən - of : - kləm - mu tēz ə fu.ən
 116. gē kēndi.r ə.rə kræ.gən up dē mæt
 117. ɛ Xəzə datn up mu.ə za pæ:zn
 118. tmæ.sə zv.ə datn gəlæk u.ɛ
 119. dū wu.rə vu.əf pru.əzn
 120. vnder di.ən i.ək ligə vəl i.əkəlŋ
 121. twu.tər za gv zujən - tsuid al
 122. tu. əs nuXru.n - tēs nuX mu rəs Xəmuv.ət
 123. majunəs mu.kəzə mētə dō:r van: u.ə
 124. da bāmkə za dū mujələkənə grujən
 125. dē 'pastər ɛ Xuje wu.ən
 126. dē dviṭsn emən vnz a:d u.əʃ afXəbrant
 127. dē melək spiat u.ətə kuj əlner
 128. dē kustər luit fe dē kru.əsprusəsə
 129. dē tre.mə van dē kerəwu.gəm bu.sgə - of : -
 bu:sgə - van tXəwiXt
 130. suməXstə mēns kən:v.əg e.lne:z v.ətsnitn
 131. zəmən əm grāt əm blāt Xəslu.gən
 132. dē sa:ʃ ez əwa fla:
 133. dē sni.ə let.ik - of : - ligtik
 134. tēz ny.əwəgait le.n daka gəzin əm
 135. ni.pu.ərt wər na. əj giələgəns ni.və stat
 136. du.n - iḵ dunt - gə du.gət - ə du.gət - wəln
 dunt - gəlŋ du.gət - zə dunt - iḵ de.t - gə dətət -
 ə de.t - wəln de.nt - gəlŋ dətnt - zə de.nt -
 de.ki.ḵ da - datai mu de: - dasət mu de.n
 137. du.spən - du.epkli.ət - du.spfunt
 138. desn - ə dət - ə dəstn - ai Xədəsn
 139. bin: - iḵ bin - gə bint - ə bint - wələm bin: -
 gələm bint - zə bin: - bintn - buntm - kem
 gəbun:
 140. *Locale landmaten* : ən ruj = 5,70 m. × 5,70 m.
 ən daXwant = 100 r. (300 r. = 1 Ha.)
 141. *Waternamen* : dēn dēdər - dē vundəl'be.k -
 of : - tubak (*deel van de Vondelbeek*) - dē
 kəzələ.rəmbe.k - dē (dēdər)belə'brukbe.k -
 dēn eləmbus - of : - dēləmbuzbe.k - tkv.əgem
 (*Plaatsnaam en deel van de Dender*) - dē dule
 wi.n (*afloop*) - tkalədəkkskən (*Kalendijk* : *putten*,
grachten van de oude forten om Dendermonde)
 - dēm pæ.rəntrap - tpytəkə

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is : smʒiləs of sm'delis (plat).

De inwoners heten : smʒlēsne:rs

Een bijnaam is hun onbekend.

Het aantal inwoners was op 31-12-1920 : 6.746.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : dē bu.əmuv.ək (Boonwijk) - tklæ parv.es - tke.r - St.-Gillis is het type van dit soort gemeenten waar de bevolking der ingeborenen bijna weggesmolten is in een grote meerderheid van inwijkelingen ; zuiver St.-Gillisse dialectsprekers zijn dan ook zeer zeldzaam geworden ; toch onderscheiden zij nog het gehucht „Boonwijk” van het centrum door sommige locale afwijkingen ; waar het centrum bvb. spreekt van een kasv.ə en een gərv.ə, of van bu.sgən zegt Boonwijk : kasə. - gərə. en bu.sgən, naar het schijnt meer op zijn Oudegems, het dialect van de aanpalende gemeente, op den linker Denderoever. Onder de inwijkelingen — spoorwegbedienden, werklieden, bureelbedienden, enz. — bevinden zich nogal enkele Walen, zodat men te St.-Gillis wel eens Frans hoort spreken ; bovendien laten de andere ingewekenen er een mengsel van allerlei dialecten horen. Ongeveer een vierde van de bevolking, meest die der oorspronkelijke ingezetenen, houdt zich nog bezig met landbouw ; de anderen zijn kleinhandelaars, werklieden, bedienden en beambten.

Zegslieden : 1. Van Bogaert, Leon ; 49 j. ; geb. te St.-G. ; gestudeerd landbouwer alhier ; heeft steeds hier verbleven, evenals zijn V. en M. ; spreekt gewoonlijk het dialect van St.-G.

2. Belon, Frans ; 32 j. ; geb. te St.-G. en hier woonachtig ; bankbediende, verbleef steeds te St.-G. ; V. was van Dendermonde, M. van St.-G. ; hij spreekt meestal zijn dialect.